

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.191/2008/5.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Gombocz István ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Dr. Szóts József ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen kártérítés és egyéb követelés iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2008. január 17. napján kelt 7.G.40.021/2006/43. számú ítéletével szemben a felperes részéről 45. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 600.000,- (Hatszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 900.000,- (Kilencszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A peres felek között 2005. április 4-én bérvadászati szerződés jött létre, az alperes 2006. február 28. napjáig terjedő időre a megjelölt vadászterületeken átengedte az alperesnek a vadászati és trófeaértékesítési jogot. A szerződésben a felperes vállalta, hogy a felmerülő vadkárt az eseti vadkárbecslések és átalányszerződések alapján az alperesnek teljes egészében megtéríti (8. pont). Úgy rendelkeztek, hogy a vadászterületen felmerülő vadkár az egyes vadkártételek felmerülésekor, illetve az

átalánszerződésekben megállapított fizetési határidőben kerül tételenként továbbszámlázásra (IV/4. pont). Arra az esetre, ha a szerződésben megállapított fizetési kötelezettségét a felperes felszólítás ellenére nem teljesíti, az alperes részére azonnali hatályú felmondási lehetőséget biztosítottak (VI/2/d pont).

Az alperes a vadkárrol szóló számláit folyamatosan megküldte, de a felperes nem fizetett, ezért az alperes 2005. október 6-án kelt levelében figyelmeztette, hogy a fizetési kötelezettség megtagadása a vadászati lehetőség felfüggesztését, végső soron a szerződés felmondását vonja maga után. A felperes számlaegyeztetést kért, ezt 2005. október 10-én megtartották. A felperes az ekkor fennálló 7.187.100,- Ft összegű tartozását elismerte és vállalta annak 15 napon belüli átutalását.

Mivel a vadkár rövid időn belül 10.635.085,- Ft-ra emelkedett, a felperes azonban nem teljesített, a felek között újabb egyeztetés folyt a tartozás megfizetéséről, eredmény nélkül. A felperes 2005. november 16-án - 2 millió Ft kifizetését követően - a fennmaradt tartozás vonatkozásában 6 havi részletfizetés engedélyezését kérte. Ettől az alperes elzárkózott, és 2005. november 21-én a szerződést - a felperes szerződésszegésére hivatkozással - azonnali hatállyal felmondta. A vadászati jogot újra bérbe adta, amiből 1.421.250,- Ft bevétele keletkezett.

A felperes keresetében az alperessel kötött szerződést megtévesztésre hivatkozással megtámadta, majd az alperes viszontkeresete ismeretében azt megtámadási kifogásként fenntartotta. Arra hivatkozott, hogy a szerződéskötéskor az alperes úgy tájékoztatta, a szerződéses időszakban 3-4 millió Ft vadkár várható, ezzel szemben ez az összeg meghaladta a 10 millió Ft-ot. Másodlagosan a szerződés bírósági módosítása eredményeként a 3.500.000,- Ft összeget meghaladó vadkárfizetési kötelezettség alóli mentesítését kérte. Arra is hivatkozott, hogy az alperes azonnali hatályú felmondása jogszerűtlen volt, a vadászterületek használata megghiúsult, ebből eredően 14.347.940,- Ft kára keletkezett, melynek megtérítésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Viszontkeresetében 7.669.622,- Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni a felperest. Kifejtette, hogy a szerződéskötés során a valóságnak megfelelően tájékoztatta a felperest arról, hogy az elmúlt években átlagosan 4 millió Ft volt a vadkár összege. Miután a felperes a szerződésben megjelölt tartozását felszólításra nem egyenlítette ki, felmondási jogát jogszerűen gyakorolta. Álláspontja szerint a korábbi évektől jelentősen eltérő, nagy összegű vadkár a felperes szakmailag helytelen és nem elégséges vadászati tevékenységével okozati összefüggésben keletkezett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, a viszontkeresetnek teljes egészében helyt adott, és a felperest 7.664.622,- Ft és járulékai megfizetésére kötelezte. A Ptk. 241. §-ában foglalt törvényi feltételek hiányában a szerződés bírósági módosítására irányuló keresetet nem találta megalapozottnak. Vizsgálta, hogy az alperes azonnali hatályú felmondása jogszerű volt-e, és megállapította, hogy a fizetési felszólítást követő felmondás minden tekintetben megfelelt a szerződés rendelkezéseinek. Erre tekintettel a felperes kártérítési igényét elutasította. Alaptalannak találta a felperes megtévesztésre alapított kifogását is. Ezzel összefüggésben kifejtette, a meghallgatott tanúk vallomása alapján igazolást nyert, hogy az alperes a valóságnak megfelelően tájékoztatta a felperest az elmúlt évekre

Gf.I.30.191/2008/5.szám

vonatkozó vadkár összegéről. Az alperes viszontkeresetét teljes egészében megalapozottnak találta és a felperest a perbeli szakértő által ellenőrzött számadatokat alapul véve kötelezte a fennmaradt vadkár megfizetésére. Ugyanezen szakértői véleményre hivatkozva hangsúlyozta, hogy a felperest saját téves gazdasági döntése következtében érte kár. Ehhez az vezetett, hogy vadkárelhárító vadászatokat nem tartott, a vadászat jellegét megváltoztatva trófeás vadak vadászatát folytatta, a tarvadak vagy selejt trófeás vadak kilövésére egyáltalán nem fordított gondot.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes élt fellebbezéssel, kérte annak megváltoztatását, keresetének helyt adó döntés hozatalát és a viszontkereset elutasítását. **(tanú 1. neve)** tanú vallomását olyan bizonyítékként kezelte, melynek ismeretében egyértelműen megállapítható, hogy a szerződéskötéskor az alperes úgy tájékoztatta a felperest, miszerint a területen az éves vadkár mértéke nem haladja meg az évi 4 millió Ft-ot. Ezen tájékoztatás megtévesztő volt. Véleménye szerint a szakértői véleményben foglaltak alátámasztják, hogy a területen milyen mértékű vadkár keletkezett, ennek kiváltó okát azonban a szakértő sem tudta meghatározni. Ebben a körben a szakértői vélemény hiányos, a felperes hibás üzleti döntésével kapcsolatos elsőfokú okfejtés pedig téves. Mindent megtett annak érdekében, hogy a tartozását egyezség eredményeként rendezze, az egyeztetések időszaka alatt gyakorolt alperesi felmondás jogszerűtlen volt. Az elsőfokú bíróság nem részletezte, mely kereseti kérelmek vonatkozásában milyen döntést hozott, ez azzal a következménnyel járt, hogy a kártérítés iránti kereset vonatkozásában nem született érdemi döntés.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A szakértői véleményre hivatkozva rámutatott, hogy a felperes a korábban alkalmazottól eltérő vadászati stratégiát követett, a jelentős vadkár ennek köszönhető.

A felperes fellebbezése **alaptalan**.

A felperes a bérvadászati (haszonbérleti) szerződés rendelkezései közül azon kikötést támadta, mely szerint az általa gyakorolt vadászati jog időszaka alatt keletkezett teljes vadkárt meg kell fizetnie. Keresetét azzal indokolta, hogy az alperes lényeges körülmény, a kalkulálható vadkár mértéke tekintetében tévedésbe ejtette, a korábban ténylegesen felmerült és a valóságban számítható vadkár összege ugyanis a tájékoztatásban szereplőnél nagyságrendekkel magasabb. Álláspontja szerint az eredményes megtámadás a szerződés részleges érvénytelenségét eredményezi, melynek következményeként a 3.500.000,- Ft-ot meghaladó vadkárt megfizetnie nem kell. Erre figyelemmel a szerződés részleges érvénytelenségének megállapítását kérte.

A megállapítási per törvényi feltételeit a Pp. 123. §-a tartalmazza. Megállapításra irányuló per akkor terjeszthető elő, ha a kért megállapítás a felperes jogainak alperessel szemben való megóvása végett szükséges, és a felperes a jogviszony természeténél fogva, vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy valamely más

okból teljesítést még nem követelhet. Nem ad alapot a szerződés érvénytelenségének megállapítására az a körülmény, hogy a felperes a támadott szerződésből eredő követelés

érvényesítésétől tart. Olyan tényre vagy jogra vonatkozóan, amelyre az ellenérdekű fél által indított perben védekezésnek majd hivatkozni lehet - a jogvédelem szükségességének hiánya miatt - nincs helye megállapítási kereset előterjesztésének (Bírószági Határozatok 2005/4/146. és Ítéltáblai Határozatok 2005/4/162. számú jogeset). Ennek megfelelően a felperes „megállapítási keresetét” az alperes marasztalási viszontkeresetével szembeni érdemi védekezésnek kellett kezelni. A felperes ugyan marasztalási keresetet is előterjesztett, a 14.347.940,- Ft összegű kárigény alapját azonban nem a szerződés érvénytelensége, hanem az alperes állított szerződésszegése - jogszerűtlen felmondása - jelentette.

A felperes viszontkeresettel szemben előterjesztett érdemi védekezése, megtámadási kifogása alaptalan volt. A fellebbezésben kifejtettekkel szemben helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a szerződéskötéskor az elmúlt évekre vonatkozó vadkár átlagos összegére nézve a felperes számára tényszerű tájékoztatást adott. Az iratokhoz 11/A/8. szám alatt csatolt igazolás megerősíti, hogy az előző években a vadkár a fellebbezésben hivatkozott 4 millió Ft körüli összeget tette ki, 2003. évben 4.566.000,- Ft, 2004-ben pedig 4.031.000,- Ft volt. A fellebbezésben kiemelt tanúvallomás alapján sem lehet más következtetésre jutni, minthogy a vadkár mértéke tekintetében a szerződéskötéskor a felperes korrekt tájékoztatást kapott, a tanúnak ugyanis ezzel ellentétes nyilatkozata nem volt. A valósághű tájékoztatás tényét igazolta **(tanú 2. neve)** tanú is, amikor előadta, hogy az alperes tájékoztatása szerint „évente 3-4 millió forintos vadkár merült fel ezen a területen” (16. sz. jegyzőkönyv 6. oldal).

Miként arra a perbeli szakértői vélemény rávilágított, a rendelkezésre álló adatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a korábbi években tapasztalt mértéket lényegesen meghaladó vadkár kialakulásának szakmai okai a felperes érdekkörébe esnek. A felperes ugyanis, mint a vadászatok irányítója, megváltoztatta a vadászatok jellegét, a vadkár csökkentéséhez szükséges intézkedéseket nem tette meg. A szakértői megállapítás szerint: „a felperes vadkárelhárító vadászatokat nem tartott, helyette trófeás vad vadászatát folytatta... aminek következménye a megnövekedett vadkár lett” (34. sz. szakvélemény 4-7. oldal).

A perben feltárt bizonyítékok kétséget kizáróan alátámasztották, hogy a felperes tévedését az alperes nem okozta és nem ismerhette fel, a megnövekedett vadkár a felperes, mint a vadászat irányítója magatartására vezethető vissza, mert a vadászat jellegét megváltoztatta, amiből eredő kockázatot a szerződés értelmében neki kell viselnie. A felperes az általa a szerződéskötéssel tudatosan felvállalt üzleti kockázatból eredő következményeket az ellenérdekű szerződő félre, az alperesre nem háríthatja át. Miután a szerződés bírósági módosításának törvényi feltételei sem álltak fenn, az elsőfokú bíróság által a fenti körben kifejtettek mindenben helytállóak.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy az alperes a felperes fizetési késedelme miatt a szerződést jogszerűen mondta fel. A szerződésnek megfelelően gyakorolt felmondás nem jelentett felróható szerződésszegést, ezért a

felperesnek a szerződés megghiúsulásával kapcsolatban keletkezett károk megtérítése iránti keresete alaptalan volt. A felperes fellebbezése szerint az elsőfokú bíróság nem

bírálta el a kártérítési igényét, ezzel szemben az elsőfokú ítélet 7. oldalának 1. bekezdésében az erre vonatkozó megállapítás szerepel. A felperes fizetési kötelezettsége, ennek esedékessége a szerződésben egyértelműen meghatározásra került, a fizetés elmulasztása pedig a szerződés értelmében megalapozta az alperes azonnali hatályú felmondását, ami ezáltal jogszerűen történt (IV/4., VI/2/d. pont). A szerződéstől eltérő fizetési feltételekben - részletfizetés - a felek között megállapodás az előzetes egyezkedések ellenére nem jött létre, döntően amiatt, mert az alperes ragaszkodott ahhoz, hogy a felperes az általa nem vitatott összegű tartozását még 2005. évben rendezze. Miután erre a felperes nem volt hajlandó, az azonnali hatályú felmondás gyakorlása jogszerűen történt.

Az alperes viszontkeresete összességében is megalapozott, az erre vonatkozó számítást a perbeli szakértő is ellenőrizte, a tartozás összegét a felperes sem vitatta, mindezekre figyelemmel helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a felperest a viszontkeresetben megjelölt összeg fizetésére kötelezte.

A fentiek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta. A felperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárási költségét, az ügyvédi munkadíj összegét az ítélet tábla a marasztalási kereset és a viszontkereset egybeszámítása után a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pont, valamint az (5) bekezdés alapján állapította meg.

A felperes pervesztessége folytán köteles megfizetni az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam javára (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés, 15. § (1) és (3) bekezdés).

Szeged, 2008. szeptember hó 12. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

Dr. Mátyóki Zsolt sk.
előadó bíró

Dr. Hámori Attila sk.
táblabíró